

**LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ PRIORYTETOWYCH
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
W RZESZOWIE
NA 2018 ROK**

Rzeszów, maj 2017 r.

Lista przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na 2018 r. została sporządzona na podstawie art. 400 h ust. 4 pkt 3) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519), z uwzględnieniem hierarchii celów wynikających ze Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko. Perspektywa 2020 r., Wspólnej Strategii Działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2017-2020 oraz Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na lata 2017-2020. W związku z tym, że działalność WFOŚiGW w Rzeszowie ukierunkowana jest w głównej mierze na wsparcie realizacji regionalnej polityki ekologicznej województwa podkarpackiego, istotnym wyznacznikiem przedsięwzięć priorytetowych są dokumenty o charakterze regionalnym, tj.:

- Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2020,
- Program Strategiczny „Błękitny San”,
- Program Strategicznego Rozwoju Bieszczad,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 r.,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego 2022,
- Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu PM2,5, poziomu docelowego benzo(a)pirenu,
- Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Rzeszów – z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 wraz z rozszerzeniem związanym z osiągnięciem krajowego celu redukcji narażenia i z uwzględnieniem poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz z Planem Działań Krótkoterminowych.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie ustalił, że w każdym priorytecie wyznaczającym merytoryczne ramy działania podejmowane będą czynności mające na celu:

1. Poprawę stanu środowiska poprzez wsparcie realizacji zobowiązań środowiskowych, wynikających z powszechnie obowiązujących norm prawnych.

2. Dążenie do pełnego wykorzystania dostępnych środków pochodzących z Unii Europejskiej, a także innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną.
3. Wdrażanie innowacji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii, zapobieganie i ograniczanie emisji do środowiska poprzez wspieranie niskoemisyjnej gospodarki zmierzającej do gospodarki o obiegu zamkniętym.
4. Propagowanie zasad zrównoważonego rozwoju oraz działań służących zachowaniu bogactwa różnorodności biologicznej.
5. Zrównoważone, efektywne korzystanie z zasobów, w tym z surowców pierwotnych.

Fundusz będzie realizował działania na rzecz środowiska nie w sposób bezpośredni, lecz poprzez **wspieranie** działań innych podmiotów na rzecz osiągnięcia niżej wymienionych celów i określonych dla nich przedsięwzięć priorytetowych.

Priorytetowe ramy działania.

1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi:

- 1) Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych.
- 2) Efektywne i racjonalne korzystanie z zasobów wodnych.
- 3) Poprawa poziomu retencji wód powierzchniowych.

1.1. Główne przedsięwzięcia priorytetowe

- Zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wód, poprzez realizację wielozadaniowych zbiorników retencyjnych oraz obiektów małej retencji, zwłaszcza wykorzystujących energię wody.
- Budowa, rozbudowa i modernizacja systemów kanalizacji i oczyszczalni ścieków, zwłaszcza ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
- Przeciwdziałanie eutrofizacji wód w zbiornikach zaporowych Solina - Myczkowce i Besko poprzez budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych w zlewniach tych zbiorników.
- Ochrona zasobów wód podziemnych.
- Usuwanie strat w sieciach, oszczędzanie wody w przemyśle i na cele konsumpcyjne.

- Zapewnienie dobrej jakości wody przeznaczonej do spożycia. Budowa i rozbudowa ujęć wodnych, stacji uzdatniania wody oraz budowa systemów wodociągowych, w szczególności realizowanych w ramach programów porządkowania gospodarki ściekowej.
- Przeciwdziałanie skutkom suszy.
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie budowa zbiorczych systemów odprowadzania ścieków jest ekonomicznie nieuzasadniona.

2. Ochrona powietrza:

- 1) Poprawa jakości powietrza.
- 2) Zwiększanie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- 3) Niskoemisyjna gospodarka efektywnie korzystająca z zasobów.

2.1. Główne przedsięwzięcia priorytetowe

- Likwidacja tzw. „niskich” źródeł emisji pyłu PM10, pyłu PM2,5, benzo(a)pirenu oraz CO₂, w szczególności na obszarach z naruszeniami standardów jakości powietrza wskazanych w naprawczych programach ochrony powietrza.
- Realizacja przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł energii lub wysokosprawnej kogeneracji oraz rozwoju biogazowni.
- Wykorzystanie wytworzonej biomasy (pochodzącej z lokalnych zasobów) w układach wysokosprawnej kogeneracji.
- Realizacja zadań mających na celu poprawę stanu czystości powietrza w miejscowościach uzdrowiskowych woj. podkarpackiego.
- Racjonalizacja gospodarki energią, wdrażanie technologii i przedsięwzięć ograniczających zużycie energii i zasobów w przemyśle i gospodarce komunalnej.

3. Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi, w tym gospodarka o obiegu zamkniętym:

- 1) Zwiększenie ilości odpadów zbieranych selektywnie.
- 2) Poprawa gospodarowania odpadami, w tym wykorzystanie odpadów komunalnych oraz osadów ściekowych na cele energetyczne.
- 3) Gospodarka o obiegu zamkniętym, promowanie ponownego wykorzystania i recyklingu odpadów.

3.1. Główne przedsięwzięcia priorytetowe

- Budowa lub modernizacja regionalnych instalacji zagospodarowania odpadów oraz innych instalacji wynikających z planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego.
- Budowa lub modernizacja instalacji przetwarzania odpadów na surowce użyteczne, łatwo zbywalne lub półprodukty.
- Tworzenie ogólnodostępnych dla mieszkańców punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
- Wdrażanie działań zawartych w Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym zmian technologicznych zapobiegających powstawaniu odpadów lub zapewniających ich minimalizację w procesach produkcji oraz tworzenie nowych form działalności związanej z zapobieganiem powstawaniu odpadów – tzw. *centra przygotowania do ponownego użycia*.
- Realizacja zadań związanych z zagospodarowaniem odpadów biodegradowalnych, w tym osadów z oczyszczalni ścieków.
- Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych.

4. Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów:

Utrzymanie najcenniejszych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków flory i fauny województwa podkarpackiego, zwłaszcza tych, dla których ochrony ustanowiono parki narodowe i/lub wyznaczono obszary Natura 2000.

4.1. Główne przedsięwzięcia priorytetowe

- Czynna ochrona gatunków chronionej lub zagrożonej wyginięciem flory i fauny oraz ich siedlisk, w szczególności poprzez utrzymanie i odtworzenie naturalnych ekosystemów retencjonujących wodę.
- Tworzenie warunków do naturalnego rozwoju ichtiofauny i likwidacja barier utrudniających migrację.
- Rewaloryzacja szczególnie cennych zabytkowych założeń ogrodowych.
- Dokumentowanie zasobów przyrodniczych województwa podkarpackiego.

5. Zapobieganie mieszkańcom przed skutkami zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi lub antropogenicznymi:

- 1) Zapobieganie, przeciwdziałanie oraz usuwanie skutków klęsk żywiołowych.
- 2) Zapobieganie, przeciwdziałanie oraz usuwanie skutków poważnych awarii.

5.1. Główne przedsięwzięcia priorytetowe

- Doskonalenie systemu reagowania kryzysowego w zakresie ratownictwa ekologicznego i chemicznego.
- Zwiększenie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców województwa poprzez budowę, przebudowę i remonty obiektów hydrotechnicznych, obiektów infrastruktury przeciwpowodziowej lub odtworzenie naturalnej retencji wód opadowych.
- Remonty i odtworzenia elementów infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz urządzeń melioracji wodnych podstawowych zniszczonych przez powódź.

WFOŚiGW w Rzeszowie w przypadku posiadania wolnych środków może finansować inne przedsięwzięcia nie ujęte w Liście przedsięwzięć priorytetowych, a służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej.